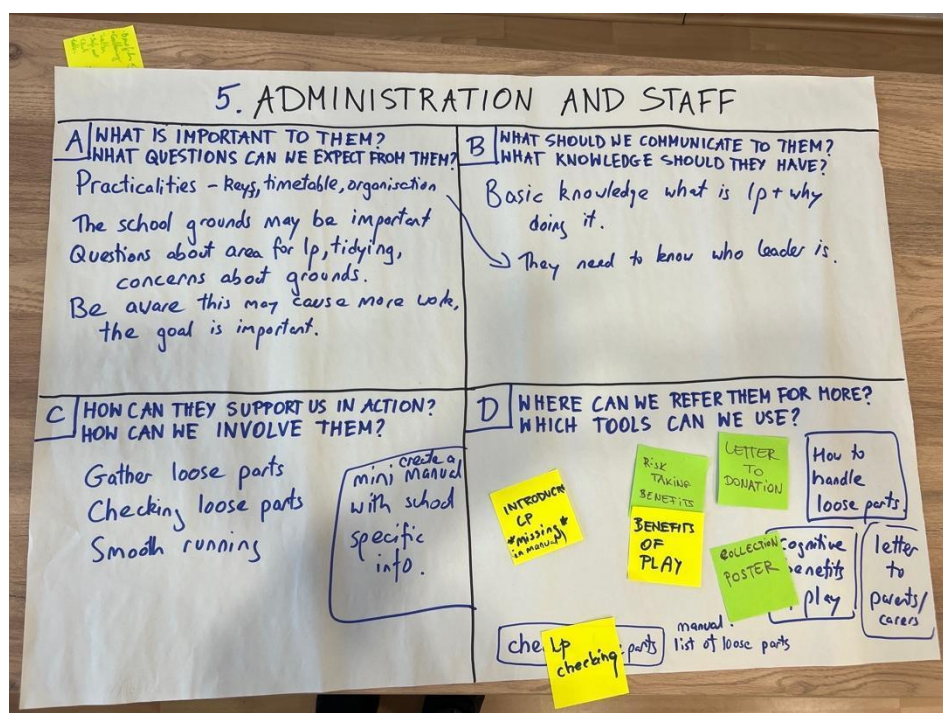

Erasmus + Loose parts play (Projekt Erasmus + s názvom Aktivita s voľnými predmetmi)

Modul č. 4: Praktické odporúčania na začiatok

Zhrnutie obsahu modulu

V tejto školiacej časti sa účastníci dozvedia dôležité informácie a poznatky o praktických aspektoch zavádzania aktivity s voľnými predmetmi v školách. Dôležitým prvkom tohto stretnutia je vytvorenie modelu komunikácie s rôznymi cieľovými skupinami, ktoré budú (priamo alebo nepriamo) zapojené do aktivity s voľnými predmetmi v školách. Okrem toho účastníci získajú vedomosti o tom, ako plánovať jednotlivé aktivity a spojiť ich do jasného akčného plánu. Odporúčame, aby sa celé stretnutie alebo aspoň jeho časť konala v exteriéri. Pobyt vonku pri príprave aktivít v tomto module napomôže k lepšiemu nazeraniu na priestor a voľné predmety. Ak je to možné, odporúčame priniesť si na školenie výber voľných predmetov ako východiskový bod.

Cieľová skupina

Cieľovou skupinou sú pedagógovia, ktorí budú organizovať a zabezpečovať prístup detí k aktivitám v školách spolu so zamestnancami, ktorí tiež tvoria školskú komunitu, ale nepracujú priamo s deťmi (napr. vedenie, administratívni zamestnanci, skupiny rodičov atď.).

Financovaný
Európskou úniou

Predchádzajúce školenie/skúsenosti potrebné na účasť

Účastníci by už mali mať nejaké vedomosti o detskej hre, najmä o povahe aktivity a jej princípoch, typoch a sprievodnej úlohe dospelých počas hry. Dôležité sú aj vedomosti a skúsenosti s aktivitou s voľnými predmetmi.

Dĺžka: 3 – 4.5 hodín v závislosti od toho, akým spôsobom sa školiteľ rozhodne zorganizovať stretnutie.

Výsledky vzdelávania z Modulu č. 4

Ku koncu tohto modulu účastníci:

1. získali praktické poznatky o krokoch, ktoré by mali podniknúť na vytvorenie svojho projektu s voľnými predmetmi,
2. si precvičili hodnotenie súčasného stavu pomocou rôznych metód,
3. vypracovali vlastný návrh plánu na vytvorenie projektu aktivity s voľnými predmetmi, vrátane získania voľných predmetov, ich uskladnenia, kontroly a zavedenia do hry,
4. dokážu prezentovať svoj plán vhodným spôsobom (spôsobmi) školskej komunite.

Indikátory vzdelávania

Sebavedomie pri poskytovaní voľnej hry deťom. Zvedavosť ohľadom aktivity s voľnými predmetmi. Ochota a vnútorná pripravenosť zaviesť voľnú hru do prostredia vlastnej školy.

Potrebné pomôcky: Manuál k aktivite s voľnými predmetmi, veľké hárky papiera (rozmerov A4 a A3), pripravené hárky ABCD (pozri nižšie), zvýrazňovače alebo farebné fixky, pastelky, nalepovacie poznámkové lístky, kópie nástrojov.

Časti č. 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, a 5.5

- 1. Plagát s nápisom Zhromažďujeme!
- 3. Plagát s úlohou dospelých v podpore hry
- 5 Vzor listu pre sponzorov/darcov
- 7 Bezpečnosť – Kontrola voľných predmetov pred aktivitou, počas aj po nej
- 9 Vzor listu pre rodičov "Milí rodičia!"
- 12 Skúšobná aktivita pre deti
- 15 Zoznam overených voľných predmetov
- 17 Výhody rizika, dobrodružstva a výzvy v hre - plagát
- 20 Menej je viac! Výhody hry - plagát
- 22 Aktivita s voľnými predmetmi v školách - plagát
- 24 Brožúra s často kladenými otázkami

Úvod

Trvanie: 5 minút

Potrebné pomôcky: žiadne

Oznámte účastníkom, že toto stretnutie bude mať hlavne praktickú povahu a bude zamerané na kľúčové prvky, ktoré musia byť zavedené, aby sa v škole mohla uskutočniť voľná hra. Radi by sme pripravili niečo, čo by mohlo s touto problematikou pracovať a čo by sa dalo použiť hneď po skončení školenia. Niektoré prvky aktivít navrhnutých v tomto module možno analyzovať z mnohých aspektov a rôznych uhlov pohľadu. Diskusie a práce môžu trvať aj niekoľko hodín. Je dôležité sledovať čas, ktorý účastníkom poskytneme, usmerňovať ich v ňom a zároveň im pripomínať najdôležitejší cieľ zasadnutia - "Naplánujme aktivity tak, aby sa mohla uskutočniť hra".

Pripomeňte účastníkom, že po skončení stretnutia môžu pokračovať v diskusii o otázkach, na ktoré sa neušlo dostatok času - niektoré významné nápady sa môžu objaviť až po uplynutí určitého času.

Cvičenie na "prelomenie ľadu" podľa vlastného výberu

Trvanie: 5 minút

Potrebné pomôcky: žiadne

Aktivita č. 1: Ľudia tvoriaci školskú komunitu (dve cvičenia)

Trvanie: 30 minút

Potrebné pomôcky: papiere rozmeru A4, perá, flipchart, zvýrazňovače alebo farebné fixky

Cvičenie: brainstorming

V tejto časti sa zamyslíme nad osobami, ktoré sú súčasťou školskej komunity a ktoré budú cieľovou skupinou projektu Aktivity s voľnými predmetmi. Na vykonanie tohto cvičenia

Financovaný
Európskou úniou

rozdeľte všetkých účastníkov do menších skupín, aby mohli uvažovať o ľuďoch, ktorí tvoria školskú komunitu. Požiadajte účastníkov, aby si svoje myšlienky zapísali.

Po niekoľkých minútach vyzvite účastníkov, aby sa vyjadrili k svojim nápadom, aby ste ich návrhy mohli zaznamenať na flipchart.

Zoznam môže byť veľmi dlhý. Požiadajte účastníkov, aby určili, ktorí ľudia sú kľúčoví k tomu, aby nás naštartovali a podporili v našom konaní. Ak chcete prejsť k ďalšiemu cvičeniu, zredukujte zoznam na približne päť alebo šesť hlavných cieľových skupín (napr. pedagogickí pracovníci, administratívni pracovníci, osoby s rozhodovacími právomocami).

Poznámky pre školiteľa

Školy sa môžu líšiť nielen veľkosťou budovy, ale aj počtom ľudí, ktorí tvoria školskú komunitu. Okrem detí, rodičov a učiteľov v školách pôsobí aj veľká skupina ľudí, ktorí síce s deťmi neprichádzajú do priameho kontaktu, ale ich práca a aktivity majú obrovský vplyv na to, ako vyzerá ich deň strávený v škole.

V rôznych školách môžu pracovať rôzni ľudia - jeden tím môže tvoriť napríklad záhradník, technický pracovník, údržbár a školník. Je dôležité uviesť čo najviac ľudí - nezabúdajte však pri tom ani na skutočných recipientov projektu a ľudí, ktorých zapojenie bude rozhodujúce pre úspech vášho úsilia.

Cvičenie: Perspektíva cieľových skupín - práca na hárkoch ABCD

Potrebné pomôcky: veľké hárky papiera, zvýrazňovače/farebné fixky, pastelky, nalepovacie poznámkové lístky.

V predchádzajúcom cvičení sme sa snažili zachytiť cieľové skupiny projektu Aktivita s voľnými predmetmi. V tomto cvičení sa pokúsime vžiť do ich rolí a zamyslieť sa nad ich perspektívami.

Rozdeľte účastníkov do piatich skupín. Každá skupina dostane jednu cieľovú skupinu, na ktorú sa má počas cvičenia zamerať.

Cieľové skupiny

- Deti,
- Rodičia a opatrovatelia (tí, ktorí už podporujú aktivitu s voľnými predmetmi, ako aj tí, ktorých o jej podpore ešte len bude potrebné presvedčiť),
- Pedagogický personál (podporujúci aj nepodporujúci aktivitu s voľnými predmetmi), vrátane vychovávateľov v družine,
- Vedenie školy,
- Administratívni pracovníci a ostatní zamestnanci (pracovníci, ktorí majú na starosti upratovanie, údržbári, záhradníci, šatniari, kuchári).

Každá skupina sa venuje inej cieľovej skupine a zameriava sa na tri piliere.

A. Čo je pre túto cieľovú skupinu dôležité? Aké otázky môžeme od jej členov očakávať v súvislosti so zavedením aktivity s voľnými predmetmi?

B. Čo by sme im chceli oznámiť? Aké vedomosti a skúsenosti by mali mať?

C. Ako môžu podporiť naše kroky k zavedeniu aktivity s voľnými predmetmi? Ako ich môžeme zapojiť do procesu?

Informujte účastníkov, že existuje aj bod D, ku ktorému sa ale vrátite neskôr, po výbere nástrojov v úlohe č. 3 a 4. Bod D teraz nemusia vyplňať.

D. Kam ich môžeme nasmerovať, aby získali viac informácií, poradenstva alebo podpory? Ktoré nástroje môžeme použiť?

Tento modul sa zameriava na rozvoj najpotrebnejších oblastí pri zavádzaní hry do fungovania školy. Zameriava sa na kľúčové prvky, t. j. tie elementy, ktoré umožnia, aby sa takáto hra v škole ujala na dlhé roky. Dôležité pre nás bude zamerať sa na kľúčové prvky a vyhnúť sa príliš širokému pohľadu na túto tému - príliš široký pohľad na hru v škole môže priniesť obavy z množstva vecí, ktoré treba zaviesť a zmeniť, čo môže brzdiť naše úsilie.

Zároveň chceme napodobňovať realitu a zamerať sa na povahu hry a jej praktické aspekty, aby sme zakaždým pripomínali to, čo je dôležité a realizovateľné bez väčšej námahy.

Poznámky pre školiteľa

Základom tohto cvičenia je práca na veľkých hárkoch papiera formátu A3. Odporúča sa pripraviť ich vopred, s priestorom na zapísanie cieľovej skupiny, na ktorú sa budú účastníci zameriavať.

Pracovné listy by mali viac-menej vyzeráť takto:

A.	B.
C.	D.

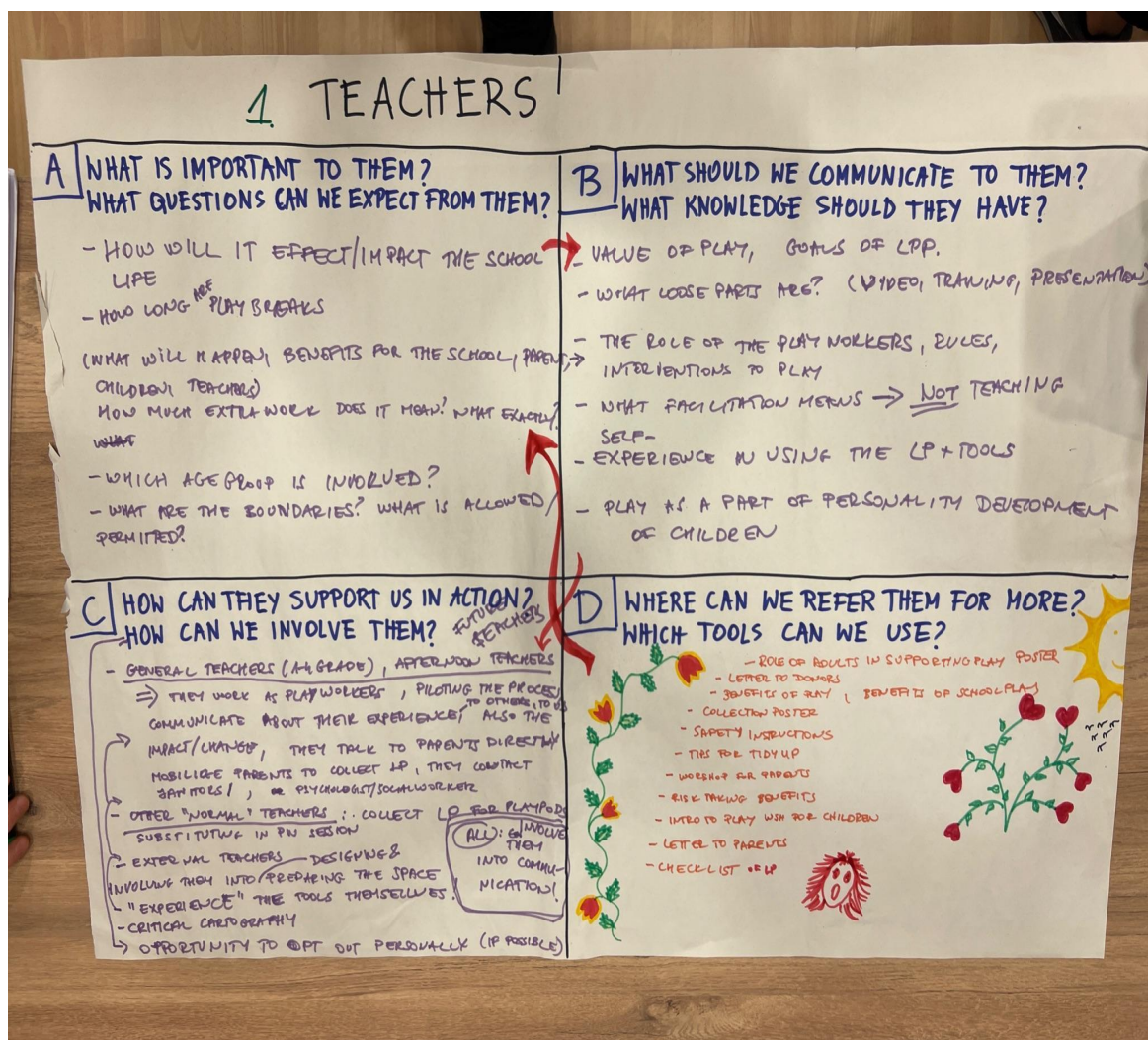
Navrhните účastníkom, aby sa snažili pracovať rýchlo a jasne sa sústrediť. Majte na pamäti, že počas práce sa môžu objaviť nové nápady, pohľady a skúsenosti, ktoré si účastníci môžu vymieňať.

Počas cvičenia buďte každej skupine nablízku, sledujte ich a podľa potreby ich usmerňujte.

Financovaný
Európskou úniou

Na obrázku - príklad kompletne vyplneného hárku ABCD počas skúšobného školenia projektu Aktivita s voľnými predmetmi.

Aktivita č. 2: Používanie Súboru nástrojov k aktivite s voľnými predmetmi

Trvanie: 40 minút

Potrebné pomôcky: vytlačené informácie o nástrojoch zo Súboru nástrojov

1. Plagát s nápisom Zhromažd'ujeme!
 3. Plagát s úlohou dospelých v podpore hry
 - 5 Vzor listu pre sponzorov/darcov
 - 7 Bezpečnosť – Kontrola voľných predmetov pred aktivitou, počas aj po nej
 - 9 Vzor listu pre rodičov "Milí rodičia!"
 - 12 Skúšobná aktivita pre deti
 - 15 Zoznam overených voľných predmetov
 - 17 Výhody rizika, dobrodružstva a výzvy v hre - plagát
 - 20 Menej je viac! Výhody hry - plagát
 - 22 Aktivita s voľnými predmetmi v školách - plagát
- Príloha s často kladenými otázkami

Financovaný
Európskou úniou

Prezentácia Súboru nástrojov: Predstavte uvedené nástroje a stručne ich charakterizujte. Vysvetlite, čo sú to nástroje, aký je ich účel a na čo môžu byť užitočné. Informujte účastníkov, že zatiaľ čo sa oboznamujú s nástrojmi by mali začať premýšľať o tom, ktoré z nich sú vhodné pre ich cieľovú skupinu - o chvíľu to bude ich úlohou.

Rozdajte nástroje účastníkom a poskytnite im nejaký čas na oboznámenie sa s nimi. Je dôležité, aby účastníci počas tejto aktivity zostali vo svojej pridelenej skupine, aby nedošlo k zmätku.

Poznámky pre školiťa

V rámci projektu Aktivita s voľnými predmetmi boli vyvinuté rôzne nástroje, ktoré sú pripravené na použitie. Je dôležité, aby si to účastníci uvedomili a mali na pamäti, že nemusia vytvárať nástroje z ničoho nič.

Cvičenie: Výber nástrojov zo Súboru nástrojov

Potrebné pomôcky: vytlačené informácie o nástrojoch zo Súboru nástrojov

Každá skupina by mala dostať jednu kompletnú sadu nástrojov.

Teraz sa vrátime k cvičeniu ABCD.

D. Kam ich môžeme nasmerovať, aby získali viac informácií, poradenstva alebo podpory? Ktoré nástroje môžeme použiť?

Úlohou bude vybrať nástroje, ktoré sú vhodné pre danú cieľovú skupinu. Požiadajte účastníkov, aby svoj výber zaznačili na nalepovacie papieriky a nalepili ich na pracovné hárky ABCD.

Poznámky pre školiťa

Oboznamovanie sa s nástrojmi a ich výberom predstavuje čas na skupinovú diskusiu, ako aj na spoznávanie obsahu - často po prvýkrát. Poskytnite na to účastníkom primerané

Financovaný
Európskou úniou

množstvo času. Buďte stále prítomný/á, ak sa vyskytnú nejaké otázky týkajúce sa nástrojov. V prípade otázok týkajúcich sa konkrétneho nástroja sa snažte odpovedať nielen jednotlivcovi kladúcemu otázku, ale všetkým prítomným na školení - možno sa tým v priebehu totiž vyjasnia aj pochybnosti ostatných.

Cvičenie: Prezentácia výsledkov z pracovných hárkov ABCD

Potrebné pomôcky: hotové hárky ABCD + vybrané nástroje k bodu D.

Účastníci odprezentujú svoje odpovede na otázky A, B a C pred každým a zdôvodnia svoj výber nástrojov v otázke D.

Poznámky pre školiteľa

Množstvo textu vytvoreného piatimi skupinami môže byť veľmi veľké a vznikajúci obsah môže vyvolať diskusiu medzi účastníkmi. Odporúča sa sledovať čas a dohodnúť sa, že každá skupina má na prezentáciu päť minút. Avšak ak máte k dispozícii viac času, je vhodné sa zastaviť pri vznikajúcich otázkach a ďalej ich skúmať. V takom prípade si vyberte tú, ktorá sa objavuje najčastejšie a zamerajte sa na ňu. Odkážte účastníkov na Manuál k aktivite s voľnými predmetmi, pretože je veľká pravdepodobnosť, že tam nájdú na danú otázku príslušnú odpoveď.

Tu sa môže vyskytnúť vhodná príležitosť na prestávku. Dajte účastníkom vedieť, či je k dispozícii občerstvenie a kedy a kde majú po prestávke znovu zhromaždiť.

Financovaný
Európskou úniou

Navrhovaná úloha na povzbudenie: Lovci pokladu - veci na hranie očami dieťaťa

Trvanie: 10 minút

Potrebné pomôcky: predmety nájdené účastníkmi v parku, v záhrade, vonkajšom priestore mimo školiacej miestnosti

Počas tejto aktivity sa účastníci vyberú do záhrady alebo parku, kde ich úlohou bude nazbierať nejaké predmety, ktoré by bolo možné použiť na hru. Ak si predmet nemôžu z nejakého dôvodu odniesť, môžu si ho aj ofotiť. Pri prehľadávaní okolia sa pokúsia znovu pozerieť na svet očami dieťaťa, pre ktoré môžu byť rôzne, niekedy celkom obyčajné predmety inšpiráciou na hru. Toto je príležitosť na sebareflexiu účastníkov, a dokonca aj na návrat do detských čias. Po fáze prezentácie zozbieraných predmetov nasleduje skupinová diskusia - ako vnímame priestory a predmety, ktoré na prvý pohľad nie sú určené na hru?

Poznámky pre školiteľa

V závislosti od veľkosti skupiny zorganizujte prezentáciu zozbieraných predmetov a výmenu úvah v skupinách po troch alebo štyroch ľuďoch alebo v celej skupine.

Aktivita č. 3: Posúdenie súčasného stavu

Trvanie: 50 minút

Potrebné pomôcky: vopred pripravené metódy napísané na kartičky, fotoaparáty (v poriadku sú aj tie v mobiloch), perá, papiere, prístup ku kopírovaciemu stroju (toto nie je nevyhnutné), meracie pásmo alebo rozsiahly krajčírsky meter (toto nie je nevyhnutné), diktafóny (v poriadku sú aj tie v mobiloch) (toto nie je nevyhnutné).

Časť č. 5.2

Úvod

Pred zavedením voľných predmetov do hry, a aj v určitých intervaloch po ich zavedení je užitočné posúdiť, čo všetko máme dispozícií, čo funguje a čo je potrebné ešte zlepšiť. Zapojenie detí do týchto typov činností pomáha vytvárať prepojenie s environmentálnym povedomím a udržateľnosťou.

Rôzni používatelia priestoru na aktivity (dospelí, deti) môžu mať rôzne pohľady na to, čo tento priestor ponúka. Deti majú dobré predpoklady na zhromažďovanie aj poskytovanie informácií, čo vytvára príležitosti na rozvoj ich výskumných zručností. Pamätajte, že tieto druhy aktivít sa týkajú priestoru aj zdrojov a môžu byť zábavné a pútavé, ale nie sú hrou.

Vyzvite skupiny na zamyslenie sa nad tým, aké informácie by bolo užitočné zhromaždiť a pochopiť. Napíšte ich na flipchart alebo podobný papier.

Financovaný
Európskou úniou

Nižšie uvádzame nejaké možné návrhy a nápady. Ak ich nikto nenavrhuje, môžete ich doplniť alebo vyzvať k predloženiu ďalších návrhov.

- Charakteristiky aktivity/hry a predpoklady fyzického prostredia,
- Zdroje dostupné k aktivite,
- Čo sa deje so zdrojmi - používajú sa, ničia, recyklujú, kompostujú?
- Prípadné prekážky pri hre a nedostatočne využívaný priestor,
- Rutiny a pravidlá v škole alebo v prostredí a ich vplyv na hru,
- Úlohy a očakávania detí a dospelých vo vzťahu k hre.

Zvyšok aktivity by bolo najlepšie uskutočniť vonku v priestore na hranie, ak je to možné.

Rozložte karty s metódami (na každej karte je jedna metóda). Poproste účastníkov, aby si ich prezreli a vybrali si jednu alebo dve, ktoré by chceli vyskúšať.

Účastníci môžu pracovať samostatne alebo v malých skupinách podľa vlastného výberu. Ak chcete, môžete vytvoriť kópie kariet.

Požiadajte ich, aby si vzali kartu, na ktorej budú pracovať a posúdili priestor na aktivity pomocou tejto metódy.

Na túto aktivitu im dajte približne 20 minút a potom všetkých znovu zhromaždite k diskusii. Ideálne by bolo, ak by ste si našli miesto na spoločné sedenie.

Ako možno zachytiť informácie?

Nafotťte fotografie alebo natočte videá s vlastnosťami priestoru a použite ich na podnietenie diskusie alebo na porovnanie toho, čo sa deje na rôznych miestach.

Pracujte v malých skupinách. Každá skupina sa vyberie fotografovať/kamerovať, a potom sa spoločne vrátite a prediskutujete, čo odfotografovali/natočili a prečo.

Nakreslite jednoduchý plán alebo mapu priestoru. Urobte viac fotokópií a potom požiadajte každého, aby ich označili podľa svojej perspektívy. Môžete ich požiadať, aby na ne kreslili, písali, čmárali alebo aby použili nalepovacie papieriky.

Vyjdite von a na veľký hárok papiera si načrtnite jednoduchý plán priestoru. Ak je k dispozícii kopírovací stroj, spravte si náhradné kópie. Pokúste sa vytvoriť primerane realistickú mierku rýchlym odmeraním priestorov pomocou meracieho pásma. Keď ste to urobili, môžete začať vyznačovať prvky, ako sú stromy, brlohy, obľúbené miesta detí. Prediskutujte v skupine, ako by ste mohli túto metódu použiť vo vašej škole.

Spíšte si rôzne zdroje využiteľné v hre. Môžete tak urobiť pomocou vizuálnych metód, ako sú fotografie, zoznamy či nástenné tabuľky.

Vyhľadajte všetky možné typy prostriedkov využiteľných v detskej aktivite a rozdeľte ich do rôznych kategórií. Premyslite si zaujímavé vizuálne metódy, ktoré by ste mohli použiť pri realizácii tejto činnosti v školskom prostredí. Ak na to máte čas, nakreslite si alebo si napíšte inventárne formáty.

Financovaný
Európskou úniou

Vytvorte si jednoduchú tabuľku na monitorovanie skutočností, ako je prvá pomoc na ihrisku, incidenty na ihrisku, absencie z času na aktivitu alebo iné údaje, ktoré je možné bežne zaznamenávať. To by vám malo pomôcť opísať vplyv zavedenia voľných predmetov do chodu školského času a môže byť pre deti zaujímavou výzvou na spracovanie údajov.

Premyslite si zaujímavé vizuálne metódy, ktoré by ste mohli použiť v prostredí školy. Ak na to máte čas, nakreslite si alebo si napíšte inventárne formáty. Diskutujte v skupine o tom, čo a ako by sa dalo jednoducho monitorovať a ako by to bolo možné prezentovať zaujímavým spôsobom.

Zorganizujte vzájomné rozhovory detí a dospelých. Príprava otázok, ich kladenie, počúvanie a zaznamenávanie odpovedí predstavujú skvelý spôsob precvičovania vhodnej komunikácie. Rozhovory môžu byť zaznamenané na papier, diktafónom alebo kamerou.

Vymyslite niekoľko tematických okruhov k rozhovoru a rýchlo ich zaznamenajte v hernom priestore. Rozhovory môžete uskutočňovať navzájom medzi sebou alebo v tom prípade, ak sa v danom priestore nachádzajú deti či zamestnanci školy, rýchlo s urobte krátke interview s nimi. Následne vo svojej skupine premýšľajte nad typmi otázok, ktoré by vám pomohli poskytnúť zaujímavé informácie.

Požiadajte každú skupinu o rýchlu spätnú väzbu. Zistite, čo robili, o čom diskutovali a čo sa počas cvičenia naučili.

Opýtajte sa skupiny: Ako môžeme zapojiť deti?

Nižšie uvádzame nejaké možné návrhy a nápady. Ak ich nikto nenavrhuje, môžete ich doplniť alebo vyzvať k predloženiu ďalších návrhov.

- Budte odvážni! Zistite skutočný názor detí o tom, ako dospelí svojím konaním podporujú alebo spomaľujú aktivitu.
- Prediskutujte dôvod zhromažďovania informácií a akým spôsobom tieto informácie budú využité.
- Zapojte všetkých do rozhodovania o tom, aké informácie by mali byť zhromažďované a akým spôsobom.
- Vybudujte pocit dôvery a rešpektu k názorom toho druhého.
- Používajte rôzne metódy zberu informácií, ktoré oslovia rôzne silné stránky a záujmy detí, napríklad vizuálne, kreatívne, faktografické, dátové či analytické metódy.
- Vykonávajte činnosti v priestoroch, o ktorých zhromažďujete informácie. Napríklad zrealizujte rozhovor so správcom detského ihriska v oblasti, ktorú má zvyčajne na starosti alebo si vyznačte zaujímavé miesta vonku v hernom priestore.

Položte skupine otázku: Ako môžeme tieto činnosti zorganizovať?

Nižšie uvádzame nejaké možné návrhy a nápady. Ak ich nikto nenavrhuje, môžete ich doplniť alebo vyzvať k predloženiu ďalších návrhov.

- Jedna trieda alebo skupina by mohla prevziať vedenie pri plánovaní aktivít

Financovaný
Európskou úniou

- Vedúca trieda alebo skupina môže prideliť činnosti na vykonanie iným deťom, triedam, dospelým alebo skupinám.
- Rôzne aspekty hodnotenia by mohli mať na starosti určité triedy alebo skupiny (každá jeden aspekt) a podať o ňom hlásenie.
- Deti rôzneho veku by sa mohli venovať aktivitám rovnakého zamerania, aby sa tak odhalili rôzne názory a spoločné aspekty týchto vekových kategórií.
- Niektoré činnosti môžu byť vhodnejšie pre dospelých alebo zamestnancov, napríklad revízia zásad, ale aj do týchto činností by mohlo byť vhodné nejako zapojiť deti.
- Niektoré organizácie, ktoré majú na starosti hry a aktivity detí ponúkajú pomoc pri realizácii alebo podpore hodnotiacich aktivít.
- Niektoré organizácie môžu ponúknuť pomoc pri zahrnutí názorov veľmi malých detí alebo detí a dospievajúcich s dodatočnými podpornými potrebami.

Zhrnutie: Podelte sa o niekoľko myšlienok o tom, čo by ste mohli podniknúť so získanými informáciami.

Napríklad:

- Zhromaždíte všetky získané informácie a hľadajte témy, priority a príležitosti.
- Pomocou týchto informácií odpovedzte na otázky: Ako by sme mohli lepšie využiť priestor, ktorý máme k dispozícii? Existujú oblasti, ktoré deti oceňujú a ktoré sme si predtým neuvedomovali? Máme dostatok zdrojov? Disponujeme so zdrojmi vhodným spôsobom? Existujú skupiny detí, pre ktoré by sme mali zabezpečiť spravodlivejšie príležitosti na aktivity vo vonkajšom prostredí? Mali by dospelí robiť veci inak?

Poznámky pre školiteľa

Keď pripravíte metódy na kartičkách, môžete ich vylepšiť priložením rôznych fotografií alebo nákresov, ak nejaké máte k dispozícii. Takto bude podstata jednotlivých metód jasnejšia.

Aktivita č. 4: S čím sa môžeme hrať?

Trvanie: 60 minút

Potrebné pomôcky: Zhrnutie obsahu špecifického pre danú krajinu; predmet ľahko dostupný na mieste školenia, napr. násada na metlu alebo odpadkový kôš.

Časť č. 5.2, Zhrnutie obsahu pre jednotlivé krajiny

7.0. Ako bezpečne manipulovať s voľnými predmetmi

7.1. Kontrola voľných predmetov pred aktivitou, počas nej aj po nej

15. Zoznam overených voľných predmetov + fotografie o voľných predmetoch

17. Výhody rizika, dobrodružstva a výzvy v hre - plagát

Úvod

V tejto časti stretnutia účastníkom predstavíme zásadnú časť, ktorá sa koná mimo školiacej miestnosti, vonku na čerstvom vzduchu. Cvičenia budú mať prevažne voľný charakter, podobný praxi voľnej hry. Dôležitá bude reflexia účastníkov počas týchto cvičení, preto je potrebné, aby školiť upriamil ich pozornosť na vybrané aspekty.

Školiť informuje účastníkov, že toto stretnutie sa pokúsi zachytiť pohľad detí a samotných účastníkov na otázku, s akými predmetmi sa deti hrajú a s čím sa môžu hrať v danej krajine - pôjde o otázky ako: čo je povolené?, aké sú formálne obmedzenia? Účastníci sa budú zamýšľať nad tým, ako vnímajú riziko pri hre. Táto časť školenia bude rozvíjať dôveru v umožňovanie voľnej hry deťom, ako aj ochotu a vnútornú pripravenosť zaviesť voľnú hru v prostredí školy.

S čím sa môžeme v našej krajine hrať?

Táto časť sa zameriava na otázky súvisiace s požiadavkami špecifickými pre danú krajinu, ktoré sa týkajú bezpečnosti nástrojov na hru, skladovania a likvidácie predmetov. Pri analýze súhrnu voľných predmetov - t. j. Obsahu špecifického pre danú krajinu so skupinou venujte osobitnú pozornosť zoznamu voľných predmetov z hľadiska klasifikácie na rôzne typy a pôvod (prírodné a umelo vytvorené) a klasifikácie na prijateľné, neprijateľné a prijateľné iba pri splnení určitých podmienok. Povzbudzte účastníkov k rozmyšľaniu a následne k diskusii o tom, či existujú nejaké predpisy a právne obmedzenia v danej krajine, a ak áno, tak o čo v nich ide. Požiadajte ich, aby uviedli, či sú podľa nich nejaké nebezpečné predmety, ktoré by deťom radšej nesprístupnili. Poukážte na to, že v súvislosti s používaním všetkých voľných predmetov sa odporúča zdravý rozum, vrátane zohľadnenia aktuálneho štádia praxe voľnej hry v škole konkrétnej skupiny žiakov. Prediskutujte tiež pokyny na likvidáciu použitých voľných predmetov po ich odstránení z priestoru na voľnú hru.

Poznámky školiťa

Práca na dokumente môže prebiehať vonku, pričom skupina môže sedieť na dekách alebo podložkách. Môžete sa aj vrátiť do školiacej miestnosti. Ak budete viesť školenie v mnohonárodnostnej skupine, zabezpečte primerané rozdelenie a organizujte prácu v národných skupinách. Ak vám to čas dovoľí, môžete požiadať každú skupinu, aby predstavila voľné predmety, ktoré nie sú v ich krajine prijateľné, a podnietiť tak krátku diskusiu.

Majte na pamäti, že Zhrnutie obsahu špecifického pre danú krajinu je jedným zo základných prvkov pri zavádzaní koncepcie voľnej hry do prostredia škôl. Je to veľmi praktický nástroj významný pre pedagógov, ktorí chcú začať zavádzať voľnú hru v rámci svojej školy.

Prezentácia nástrojov zo Súboru nástrojov na aktivitu s voľnými predmetmi

Táto časť obsahuje stručný úvod do praktickej problematiky manipulácie s voľnými predmetmi. Školiteľ odkáže účastníkov na príslušné časti Manuálu k aktivite s voľnými predmetmi a Súboru nástrojov na aktivitu s voľnými predmetmi, kde sú uvedené tipy týkajúce sa zdvíhania a prenášania, každodennej údržby voľných predmetov a ich pravidelných kontrol, správnej údržby atď.

Zhrnutie aktivity: Pesimista-optimista

Vyberte si jednoduchý predmet, ktorý sa dá použiť na voľnú aktivitu, napríklad malý odpadkový kôš. Rozdeľte účastníkov do dvoch skupín a dajte im opačné názvy - pesimisti a optimisti. Požiadajte pesimistov, aby hľadali problémy a nebezpečenstvá pri hre s týmto predmetom. Optimisti hľadajú pozitíva jeho použitia na hru, napríklad pre rozvoj kompetencií dieťaťa.

Požiadajte skupiny, aby prezentovali svoje argumenty. Ak to čas dovoľí, školiteľ predstaví druhý bod tak, že skupiny vymení.

Toto môže byť naozaj zábavná a povzbudzujúca aktivita a môžete skupiny aj povzbudiť, aby sa zamysleli nad mnohými stránkami argumentov.

Poznámky pre školiteľa

Ak je to možné, aktivity č. 4 a 5 realizujte vonku. Môže to skupine dodať viac energie a môže im to tiež poskytnúť silnejšie asociácie s vlastnou hrou. Po skončení cvičení poukážte na otázku individuálneho vnímania a odhadu rizika, ako aj na zohľadnenie názorov iných ľudí a možnosť časom zmeniť vlastný prístup. Poukážte na neoceniteľný prínos voľnej hry s rizikovým prvkom, pričom sa odvolajte na Nástroj č. 17 - Prínosy rizika, dobrodružstva a výzvy v hre.

Aktivita č. 5: Akčný plán - kľúčové oblasti

Predstavenie kľúčových bodov akčného plánu a základných prvkov jeho realizácie v škole.

Trvanie: 60 minút

Potrebné pomôcky: vytlačené body akčného plánu, Manuál k aktivite s voľnými predmetmi, fotografie, prezentácia, vytlačené informácie o nástrojoch zo Súboru nástrojov k aktivite s voľnými predmetmi (z predchádzajúcej schôdze), veľké hárky papiera (minimálne formát A3), zvýrazňovače/farebné fixky, pastelky, nalepovacie poznámkové lístky.

Financovaný
Európskou úniou

Časti č. 5, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 6.1 a 6.2

1. Plagát s nápisom Zhromažďujeme!
3. Plagát s úlohou dospelých v podpore hry
- 5 Vzor listu pre sponzorov/darcov
- 7 Bezpečnosť – Kontrola voľných predmetov pred aktivitou, počas aj po nej
- 9 Vzor listu pre rodičov "Milí rodičia!"
- 12 Skúšobná aktivita pre deti
- 15 Zoznam overených voľných predmetov
- 17 Výhody rizika, dobrodružstva a výzvy v hre - plagát
- 20 Menej je viac! Výhody hry - plagát
- 22 Aktivita s voľnými predmetmi v školách - plagát
- 24 Brožúra s často kladenými otázkami

V rámci tejto aktivity sa účastníci oboznámia s tvorbou akčného plánu - nástroja, ktorý im umožní napláňovať uplatňovanie aktivity s voľnými predmetmi v prostredí ich školy. Úlohou školiteľa tu bude predstaviť kľúčové body plánu, možné riešenia a inšpirovať účastníkov k činnosti. Body, ktorými sa treba zaoberať, sú zhrnuté nižšie.

Účastníci si vytvoria akčný plán, v ktorom zohľadnia:

- **každú cieľovú skupinu** a možné aktivity zamerané na túto skupinu, napr. rodičia - organizovanie workshopov, posielanie listov; deti - pokyny pri hre, bezpečnosť, skúšobné herné stretnutie atď. Účastníci sa odvolávajú na už spomínané cieľové skupiny,
- **plán zberu voľných častí** (v škole, mimo školy, ak je to možné) a použitie vhodných komunikačných nástrojov,
- **výber času na aktivitu** - určenie najvhodnejšieho času na aktivity a možné miešanie skupín detí rôzneho veku,
- **hra v každom počasí** - ako sa na to môžeme pripraviť? (Nástroj č. 5 a Často kladené otázky),
- **upratovanie po aktivite** - používanie nástrojov (Nástroj č. 21a),

Financovaný
Európskou úniou

- **výber miesta na hru a ako skladovať voľné predmety** (strany z pokynov), kontrola a likvidácia v súlade s pravidlami,
- **t ŕa ŕzkosti** na ceste k aktivite a ako sa s nimi vysporiadať,
- **predstavenie akčného plánu školskej komunity** - uplatňovanie bezpečnostných postupov.

Poznámky pre školiteľa

Sna ŕte sa, aby účastníci mali okrem diskusie o bodoch k dispozícii aj niečo vizuálnejšie. Prezentácia programu Power Point s obrázkami, jasnými tipmi, radami a usmerneniami môže pomôcť k predstaveniu si problematiky a inšpirovať k činom viac, než len hovorené slová. Ak sa rozhodnete vytvoriť prezentáciu, nezabudnite do nej zahrnúť vyššie uvedené body. Je dôle ŕité, aby bola snímka s týmito bodmi počas ďalšieho cvičenia pre účastníkov vždy viditeľná.

Okrem toho si viackrát vytlačte vyššie uvedené body a pripravte tieto materiály pre účastníkov ako pomôcku. Bude pre nich jednoduchšie pozrieť sa na hárok papiera, než sa zaka ŕdým pýtať, aký je ďalší bod.

Vypracovanie kreatívneho akčného plánu

Rozdeľte účastníkov do menších skupín (štyri až päť členov v jednej skupine). Každá skupine rozdajte veľký hárok papiera a uká ŕzte im, kde nájdú všetky dostupné tvorivé prostriedky - nalepovacie poznámkové lístky, pastelky, zýrazňovače, farebné fixky atď.

Informujte účastníkov, ŕe teraz nasleduje tvorba akčného plánu, pričom sa odvolajte na cieľové skupiny a body uvedené v predchádzajúcej úlohe.

Poznámky pre školiteľa

Jasne vyzvite účastníkov, aby hľadali riešenia, ktoré sú primerane jednoduché a realizovateľné. Realizácia detskej aktivity je zložitý proces - vy ŕahuje si čas a rozhodlanie na mnohých úrovniach. Akčný plán, ktorý si účastníci za chvíľu vytvoria, je východiskovým bodom na premyslenie konkrétnych krokov a čo najskoršie prijatie opatrení.

Zdôraznite, aby pri tvorbe akčného plánu využili svoju kreativitu v čo najväčšej miere. Povzbudte ich k vytvoreniu niečoho, čo vystihuje ducha ich činnosti.

Zároveň im pripomeňte, ŕe by mali nájsť spôsoby, ako realizovať všetky body a mali by v týchto bodoch zachovať aj nejakú dávku reality. Pripomeňte účastníkovi cieľ Modulu č. 4 - hľadáme riešenia, ktoré sú jednoduché a realizovateľné, aby sa hra mohla uskutočniť.

Na obrázku vyššie - vzorové akčné plány vytvorené tímami z Maďarska a Škótska počas skúšobného školenia v rámci projektu Aktivita s voľnými predmetmi.

Prezentácia akčných plánov

Skupiny postupne prezentujú svoje akčné plány.

Poznámky pre školiteľa

During the presentation there may be comments from other groups. Let this also be a moment to share good practice and experiences. Often the perspective of those gathered in one group may be different from another group. The exchange of experiences in the forum, can be a valuable sharing of ideas enabling the 'aha moment' that we are keen to see.

Počas prezentácie sa môžu objaviť pripomienky iných skupín. Nech aj to je príležitosť na výmenu osvedčených postupov a skúseností. Často sa môže stať, že pohľad ľudí zhromaždených v jednej skupine sa líši od pohľadu ľudí v inej skupine. Diskutovanie o skúsenostiach sa môže zmeniť na významnú výmenu nápadov, ktorá nám umožní dosiahnuť moment uvedomenia.

Záver

- Každému sa poďakujte za účasť.
- Vráťte sa k výsledkom vzdelávania, ktoré ste predstavili na začiatku modulu, a skontrolujte spolu s účastníkmi, či ste ich dosiahli.
- Uistite sa, že účastníci poznajú postupy týkajúce sa ďalších modulov, na ktorých sa môžu zúčastniť.
- Dajte účastníkom možnosť stanoviť si vlastný osobný cieľ alebo úlohu, ktorú chcú na základe tohto stretnutia splniť.
- Naplánujte krátke hodnotenie s cieľom overiť spokojnosť s obsahom školenia, spôsobom školenia, miestom konania a organizáciou.
- V prípade potreby uveďte kontaktné údaje.

